

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

מ.

עין משפט
גד מצוה

גג א מיי פ"א מהלכות
מגינה הלכה ד [ו]:
גד ב מיי שם הלכה ו:
גה א מיי שם הלכה ו:
גו ד מיי שם הלכה ד
ופ"ב הלכה ה:
גז ה מיי שם פ"ב הלכה
ה:

תורה אור השלם

- מקוץ לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל לקבועו: קהלת א טו
- ששת ימים תאכל מצות וימים השביעי עקרת לך אלהיך לא תעשה מלאכה: דברים טז ח
- ותתם אהו חג לך שבעת ימים בשנה חקת עולם לדורותיכם בחדש השביעי תחגגו אותו: ויקרא כג א

מוסף רש"י

והוליד ממנה ממזר. עניו גלוי ומזל כל זמן שמתנו קיים (במות כב). אם כן למה נאמר שבעה לתשלומין. והוא הקין למת הנמות שהרי חף הוא שבעה ימים (קמח ו). נטמא ביום מביא בלילה אינו מביא. נטמא מיר ביום, ששתי לקרנן, מביא ביום קרננו, כלל חף אינו מביא, ולענין קרנן טומאה ארימטה היא, כללה מטוקר זמן (בריות ח.נ).

רבינו חננאל (המשך)

אותו כלומר יום ראשון אתה חוגג ואי אתה חוגג כל ז' איב למה נאמר שבעה (תשלומין זה חג פירוש ר' יוחנן סבר שמי שתחייב להגיגה ביום הראשון וזאת חג משלם כל שאר ימות החג ואם לא נתחייב בראשון כגון שהיה חולה וביצא בו שאינו מחייב בחגיגה אצ"כ דאתפח בשני פטור הוא. ור' אושעיא סבר כיון דאתפח בשני חייב לשלם בשאר הימים וכן כל ימות החג תשלומין קה זה לזה. א"ר זורא זיגר ביום ראשון נתפשט בשני איבא בינייהו. ר' יוחנן סבר פטור כיון דלא חזי בראשון לא חזי בשני. ור' אושעיא סבר ז' ולא יתכן זה לחלקו לו חזקי. ור' יוחנן כשנטמא בלילה להעמידה בוב ובנתיבות למבין. ומקשינן מי א"ר יוחנן הכי והאמר חזקיה נטמא ביום מביא. פי' נזיר שנטמא מומת מת ועוד נטמא ביום שמיני לטומאתו הראשונה טומאת מת אחרת מביא ב' קרבות נטמא בלילה אינו מביא. ר' יוחנן אמר אף בלילה נמי מביא והאי נזיר בליל שמיני שול לא יתכן לאתויי קרבן וקא"ר יוחנן חייב להביא קרבן אחר בתשלום ח' ימים לטהרתו. ואע"פ שלא נתחייב בעת טומאתו. ופירק ר' ירמיה שאני טומאה הואיל ואית לה תשלומין בפסח שני פירוש הלא מי שנטמא לילי י"ד בניסן או מקודם לכן לא נתחייב עדיין להקריב בפסח בעת טומאתו ואע"פ שנתחייב באותו פסח להשימה בי"ד באייר בפסח שני כך זה הנזיר וזה שאמרנו דמירי בניור מפורש בכריתות פ' ארבעה מחוסרי פרה בגמרא נזיר שנטמא טומאת הרבה. ואוקימנא התם לר' יוסי ב"ר יהודה. ודלא כ"ר דהניא וקודש את ראשו ביום ההוא ביום הבאת קרבנותיו דברי רבי ז' יוסי בריי אומר ביום גלחתו. דאי ר' לא משתכח לה נזיר שנטמא טומאת הרבה להיפטר בקרבן אחד ופירש הכי התם כיון דאי ר' נזירות דטהרה עד שמיני לא חיללא עליה אי דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי אחר כולה טומאה ארימטה היא ולית התא טומאות הרבה. ואי דנטמא בשמיני שלו וחזר ונטמא בשמיני אחר וחזר ונטמא בשמיני

זה הבא על הערוה. דטפי צושמו ניכר שהממזר נראה לעולם אצל שאר עבירות רוצח (ו) וזולן אין עדין לפניו: נאמר עצרת בפסח. וצירושלמי יליף לה ר' יוחנן צנס ר' שמעאל נאמר חמשה עשר צפסח ונאמר חמשה עשר צגא מה להלן וי"ט אחרון תשלומין לראשון אף כאן וי"ט אחרון תשלומין לראשון ותו ליכא למיפדך כדפריך דש"ס שלנו דהא גורה שוה גמורה (ו) כדלפניו מינה צפסח צ"ה הישן (דף טו.) ועוד יהודה ע"כ ספרא צנס רבי אושעיא דריש התם וחגומס אותו חג לה' שצעת ימים וכי שצעה הם והלא שמנה הם אלא ילא שצת [מסח] הרי ז' ר' יוסי צעי וכי מכלן למדנו שאין חגיגה דוחה שצת והלא ממקום אחר המיז רבי יוחנן אסוי דרצ ספרא והתמיא חף צפסח קן מעתה לא ספרא שצת הרי [ששה] הגע עמך שחל וי"ט ראשון ואחרון שצצת [לא] מהס שני ימים] הרי כאן ששה אהא יהודה צר ספרא צנס ר' אושעיא וחגומס אותו חג לה' שצעת ימים (א) לא מהן שצת שכבר למדנו שאין חגיגה דוחה שצת ומה ט"ל מחגומס וי"ט האחרון לתשלומין לראשון וכל זמן דרשות אינן כצאן אף צפרק אלו דברים (פסחים דף ע.ו.) מיייתי להאי דיהודה ספרא ופריך עלה היאה דהל וי"ט הראשון והאחרון שצצת הרי כאן ששה ולא מיייתי מחגומס:

תשלומין זה לזה. והאיא דללקמן דלפינן תשלומין לתא השבועות ממח המלות כל ז' לא מסקצר למימר תשלומין זה לזה כיון דחול גמור הוא: כיון דלא חזי בראשון תו לא חזי בשני. וז"ע אס היה פשוט צראשון וחגר צניי מי אחרנין כיון דחיצוב עליה נמי צראשון תו לא פקע מייניש אע"י דהשתא תו חזי או דלמא כיון (ו) דתשלומין זה לזה חזי אושעיא לאו מיחייב ומיהו כיון דהשתא לאו צר חיצוב הוא לא מני מיייתי ליה הואיל ואינו צביאה לא ביום זהצאה:

נממא ביום מביא. גזי נזיר שנטמא קאי דע"כ לא פליגי (ו) צנטמא צשמיני שכן ילא לשעה הראויה להביא קרבן אצל צליל שמיני ללא חזי לקרבן לא ורבי יוסי צר יהודה דקט נטמא צשמיני לאו משום הצאת קרבן הוא אלא דחציב ליה כנה עומאות צשמיני: שאני טומאה הואיל ויש אה תשלומין בפסח שני. היה קשה למורי א"כ צצירה ליה לר' יוחנן נטמא ציום ראשון וחזי צשני מיייתי חגיגה אס כן לימא לעיל ריש מכלתין לאחויי טמא צראשון ונטער צשני ויש לומר דאין הכי נמי אלא משום דלרצ פפא דצסמון לא מני לתמינר הכי נקט מילתא דשוי לתרוייהו: שני

נממא ביום מביא. גזי נזיר שנטמא קאי דע"כ לא פליגי (ו) צנטמא צשמיני שכן ילא לשעה הראויה להביא קרבן אצל צליל שמיני ללא חזי לקרבן לא ורבי יוסי צר יהודה דקט נטמא צשמיני לאו משום הצאת קרבן הוא אלא דחציב ליה כנה עומאות צשמיני: שאני טומאה הואיל ויש אה תשלומין בפסח שני. היה קשה למורי א"כ צצירה ליה לר' יוחנן נטמא ציום ראשון וחזי צשני מיייתי חגיגה אס כן לימא לעיל ריש מכלתין לאחויי טמא צראשון ונטער צשני ויש לומר דאין הכי נמי אלא משום דלרצ פפא דצסמון לא מני לתמינר הכי נקט מילתא דשוי לתרוייהו: שני

לא שנו. הא דתניא לקמן אותו אתה חוגג ולא יתיר אלא שלא גמר היום: אצל גמר היום. ולא היה לו שהות להקריב כל חגיגות שהפריש: מתני' מי שלא חג. שלא הביא חגיגתו ציום הראשון של חג: וי"ט האחרון של חג. חוגג שמיני עזרת ואע"ג דרגל צפני עממו הוא הוי תשלומין לראשון: והוליד ממזר. שהביא פסולין צירשאל ויהא זכרון (ו) לפיכך אין עוומיו נמחקין צצתובה: יכול להחזיר. דמי גניצתו וגולמו דעלויס: ויסקן. ויהא מתוקן מן החטא: מעוות. מקולקל: גב' מנהני מיני. ד"ט האחרון של חג הסוכות תשלומין לקרבנות החג וליקדים: עזרה צשמיני של פסח. צפרשת כל הצכור שצת ימים תאלל מלות וציום השביעי עזרת (דברים טו): מה לצעי של פסח. תשלומין לראשון שצרי אינו חלוק משלפניו. שמיני עזרת חלוק משלפניו לענין פו"ר קש"צ: מופנה. וצריכה גזירה שזה זו שמהא מופנה דמו לא פרכיין עליה מדי דכל גזירה שוה מופנה למידין ואין משיצין: לאיי. צאמת: הא כפיס לא טעשה מלאכה. שהחא קרא לשהני וציום השביעי עזרת לה' אלהין לא טעשה מלאכה: וסנא מייטי לה מהכא. משום דר' יוחנן דגמר לה כדאמרין לעיל אמורא הוא נקט הכא האי לישנא: כל שצעה. כל יוס ויוס: חדש השביעי. כל ימי החג האמור צחדש השביעי: יכול יוס חוגג והולך כל החדש. אחר יוס שירצה לתשלומין החג אס לא הקריב צגא: ט"ל אסו. צספיה דקרא תרי אותו כמיז ציה: מאי תשלומין. כיצד הן תשלומין (ו): כוון תשלומין לראשון. שצרי יוס אחד עשה הכמוצ עיקר צכולן דכתיב אותו ושללחו עשה תשלומין לו: כוון תשלומין זה לזה. אין לך יוס צנס שאין חוצבו מליה צו צעמנו מני שלא נראה צימים שלפניו (ו) יוס ראשון שהוא נראה להביא עיקר לדדיה וימיו שללחריו תשלומין לו: סיגר. אינו ראוי ליראות כדאמרין צצמתני' (ו):

נממא ציום. צכריתות (דף טז.) תנן נזיר מביא קרבן אחד על טומאות הרבה ואמר חזקיה נטמא ציום ח' שהוא ראוי להביא קרבנות ולהתחיל מנין נזירותו וימים שמונה קודם שיהא שמיני כוון שני וגו' והזיר לה' כל ימי נזרו וגו' והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו (צמדנר ו): מביא. קרבן על הטומאה השנית שכבר נתחייב צקרבן הטומאה והתחילה שניה וסרי זו טומאה אחרת. אצל נטמא צליל שמיני אינו מביא אלא קרבן אחד דכיון דלא חזי בראשון תו לא חזי בשני. וז"ע אס היה פשוט צראשון וחגר צניי מי אחרנין כיון דחיצוב עליה נמי צראשון תו לא פקע מייניש אע"י דהשתא תו חזי או דלמא כיון (ו) דתשלומין זה לזה חזי אושעיא לאו מיחייב ומיהו כיון דהשתא לאו צר חיצוב הוא לא מני מיייתי ליה הואיל ואינו צביאה לא ביום זהצאה:

נממא ביום מביא. גזי נזיר שנטמא קאי דע"כ לא פליגי (ו) צנטמא צשמיני שכן ילא לשעה הראויה להביא קרבן אצל צליל שמיני ללא חזי לקרבן לא ורבי יוסי צר יהודה דקט נטמא צשמיני לאו משום הצאת קרבן הוא אלא דחציב ליה כנה עומאות צשמיני: שאני טומאה הואיל ויש אה תשלומין בפסח שני. היה קשה למורי א"כ צצירה ליה לר' יוחנן נטמא ציום ראשון וחזי צשני מיייתי חגיגה אס כן לימא לעיל ריש מכלתין לאחויי טמא צראשון ונטער צשני ויש לומר דאין הכי נמי אלא משום דלרצ פפא דצסמון לא מני לתמינר הכי נקט מילתא דשוי לתרוייהו: שני

נממא ביום מביא. גזי נזיר שנטמא קאי דע"כ לא פליגי (ו) צנטמא צשמיני שכן ילא לשעה הראויה להביא קרבן אצל צליל שמיני ללא חזי לקרבן לא ורבי יוסי צר יהודה דקט נטמא צשמיני לאו משום הצאת קרבן הוא אלא דחציב ליה כנה עומאות צשמיני: שאני טומאה הואיל ויש אה תשלומין בפסח שני. היה קשה למורי א"כ צצירה ליה לר' יוחנן נטמא ציום ראשון וחזי צשני מיייתי חגיגה אס כן לימא לעיל ריש מכלתין לאחויי טמא צראשון ונטער צשני ויש לומר דאין הכי נמי אלא משום דלרצ פפא דצסמון לא מני לתמינר הכי נקט מילתא דשוי לתרוייהו: שני

(א) [לקמן ח.נ] פ"א מהלכות
מגינה ה. [וימא ג.ג.]
(ב) צימות ככ. א [לעיל ב.]
עקבין צ. א. [נפסחים פ.א.]
(ג) [כריתות ט.א.] א [נפסחים ג.א.] א [לקמן ח.נ.] א [לעיל ב.] א [ע"י מהרש"א ומוס' יו"ט ועי' מוס' צ"ב פת: ד"ה התם אפשר תמלא סעד גדול למתה"ש"א ו"ל דבגול של צרבס אירון.]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והוליד ממזר וכו' זכרון לעינו (ב) לפיכך: (ג) ד"ה מאי תשלומין כיצד הן תשלומין הס"ד ולפי"ו מה"ר הגי"ה ונאן דאמר תשלומין לראשון דריש מאוהו דראשון והתגום אותו ונ"ד תשלומין זה לזה דריש מאוהו דהסיפה שבעת ימים תחוגו אותו כלומר האי אותו גופל שבעה ידיון דריוין לו ע"כ הס"ד: (ד) ד"ה כוון תשלומין זה וכו' צימים שלפניו דיום (ה) תשלומין זה לזה ליה הס"ד: (ו) ד"ה שאני ד"ה עס ד"ה הואיל ויש לה תשלומין כוון אילו נטמא צפסח ראשון מביא צפסח שני: (ז) ח"ה ד"ה האמר וכו' גמורה היא מלפניו וכו' אלא צא שצת מהס הרי ו': (ח) מביא דאין שצת ימים וכו' והלא ח' הם אלא לא מני שצת: (ט) ד"ה כיון וכו' דהשתא לא חזי לו דלמא ח' ההשתא לאו בר חיצוב הוא לא מציי מיייתי ליה הואיל ואינו מביא אתה הוי בהבאה ומיהו דלרבי אושעיא כיון דתשלומין זה לזה לא מחייב הס"ד ופ"ל: (י) ד"ה נטמא מביא דבנטמא שמיני מביא סקן לא בשעה הראויה וכו' כמה טומאות צשמיני:

רבינו חננאל

רבינו חננאל (המשך) אותו כלומר יום ראשון אתה חוגג ואי אתה חוגג כל ז' איב למה נאמר שבעה (תשלומין זה חג פירוש ר' יוחנן סבר שמי שתחייב להגיגה ביום הראשון וזאת חג משלם כל שאר ימות החג ואם לא נתחייב בראשון כגון שהיה חולה וביצא בו שאינו מחייב בחגיגה אצ"כ דאתפח בשני פטור הוא. ור' אושעיא סבר כיון דאתפח בשני חייב לשלם בשאר הימים וכן כל ימות החג תשלומין קה זה לזה. א"ר זורא זיגר ביום ראשון נתפשט בשני איבא בינייהו. ר' יוחנן סבר פטור כיון דלא חזי בראשון לא חזי בשני. ור' אושעיא סבר ז' ולא יתכן זה לחלקו לו חזקי. ור' יוחנן כשנטמא בלילה להעמידה בוב ובנתיבות למבין. ומקשינן מי א"ר יוחנן הכי והאמר חזקיה נטמא ביום מביא. פי' נזיר שנטמא מומת מת ועוד נטמא ביום שמיני לטומאתו הראשונה טומאת מת אחרת מביא ב' קרבות נטמא בלילה אינו מביא. ר' יוחנן אמר אף בלילה נמי מביא והאי נזיר בליל שמיני שול לא יתכן לאתויי קרבן וקא"ר יוחנן חייב להביא קרבן אחר בתשלום ח' ימים לטהרתו. ואע"פ שלא נתחייב בעת טומאתו. ופירק ר' ירמיה שאני טומאה הואיל ואית לה תשלומין בפסח שני פירוש הלא מי שנטמא לילי י"ד בניסן או מקודם לכן לא נתחייב עדיין להקריב בפסח בעת טומאתו ואע"פ שנתחייב באותו פסח להשימה בי"ד באייר בפסח שני כך זה הנזיר וזה שאמרנו דמירי בניור מפורש בכריתות פ' ארבעה מחוסרי פרה בגמרא נזיר שנטמא טומאת הרבה. ואוקימנא התם לר' יוסי ב"ר יהודה. ודלא כ"ר דהניא וקודש את ראשו ביום ההוא ביום הבאת קרבנותיו דברי רבי ז' יוסי בריי אומר ביום גלחתו. דאי ר' לא משתכח לה נזיר שנטמא טומאת הרבה להיפטר בקרבן אחד ופירש הכי התם כיון דאי ר' נזירות דטהרה עד שמיני לא חיללא עליה אי דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי אחר כולה טומאה ארימטה היא ולית התא טומאות הרבה. ואי דנטמא בשמיני שלו וחזר ונטמא בשמיני אחר וחזר ונטמא בשמיני